

Internationell studie om medborgar- och samhällsfrågor i skolan

ICCS 2009 huvudstudie

Nationell elevenkät

Skolverket
106 20 Stockholm

International Association for the Evaluation
of Educational Achievement
© Copyright IEA, 2007

ALLMÄNNA ANVISNINGAR

Detta är den sista delen av enkäten som du fyller i. Den innehåller frågor som bara ställs till eleverna i Sverige. Det handlar bland annat om:

- ifall du får vara med och påverka på skolan
- vad ni får lära er i samhällskunskap och hur ni arbetar i klassrummet.

Det finns inga provfrågor i denna del, utan bara frågor om hur du har det och vad du tycker. Det finns alltså inga riktiga eller felaktiga svar. Du ska bara svara det som känns rätt för dig.

Precis som tidigare ska du läsa igenom varje fråga ordentligt och svara så noggrant du kan.

Du får be om hjälp om det är något du inte förstår eller om du inte är säker på hur du ska svara på en fråga.

STORT TACK FÖR DIN MEDVERKAN!

Genom att du och många andra elever svarar på detta, kan vi ta fram kunskap om svenska skolor som kan hjälpa till att göra dem bättre!

ELEVERNAS INFLYTANDE

Först kommer några frågor om dina möjligheter att påverka hur du har det på din skola.

Kryssa i den ruta på skalan som bäst beskriver vilka möjligheter du tycker att du har. Ju mindre möjligheter du tycker att du har att påverka, desto längre åt vänster sätter du krysset. Ju större möjligheter du tycker att du har att påverka, desto längre åt höger sätter du krysset.

1 Vilka möjligheter tycker du att du har att...

	inga möjligheter ↓	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	mycket stora möjligheter ↓
a) påverka undervisningens uppläggning och utformning, alltså hur ni arbetar i ämnena?		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
b) påverka vilka läroböcker och läromedel som används på skolan?		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
c) påverka undervisningens innehåll, alltså frågeställningar eller områden ni arbetar med i ämnena?		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
d) påverka schema ?		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
e) påverka skolans normer och regler , alltså hur ni ska bete er i skolan och mot varandra?		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
f) byta klass eller grupp?		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
g) byta skola ?		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
h) påverka vad elevrådet gör?		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

fråga 1 fortsättning

Vilka möjligheter tycker du att elevrådet har att:

- i) påverka förhållandena på din skola? _0 _1 _2 _3 _4 _5 _6 _7 _8 _9 _10

2 Hur mycket skulle du vilja kunna påverka din skola?

(Kryssa bara i en ruta)

Ungefär lika mycket som idag _1

Mer än idag _2

Mindre än idag _3

Nu kommer några frågor om du är nöjd eller missnöjd med skolan, och vad du gör för att det ska bli bättre.

Kryssa i den ruta på skalan som beskriver hur missnöjd du är. Ju mindre missnöjd du är, desto längre åt vänster sätter du krysset. Ju mer missnöjd du är, desto längre åt höger sätter du krysset.

3 I vilken utsträckning har du under det senaste året varit missnöjd med hur det är på din skola?

inget missnöje											mycket stort missnöje
↓											↓
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
☐ _0	☐ _1	☐ _2	☐ _3	☐ _4	☐ _5	☐ _6	☐ _7	☐ _8	☐ _9	☐ _10	

4 Har du under det senaste året gjort något för att förbättra hur det är på din skola?

(Kryssa bara i en ruta)

Ja _1 *Gå till fråga 5!*   Nej _2 *Gå till fråga 8!*

5 Blev det som du önskade?

(Kryssa bara i en ruta)

Ja _1

Nej _2

Vet ej ännu _3

6 Vad gjorde du för att påverka hur det är på din skola?

(Sätt ett kryss i varje ruta som beskriver hur du gjorde för att förbättra hur det är på din skola! Du kan sätta flera kryss!)

Vände mig till lärare ₁

Vände mig till rektor eller skolans ledning ₂

Vände mig till skolsköterska ₃

Vände mig till annan vuxen på skolan ₄

Vände mig till klassen eller klassrådet ₅

Vände mig till elevrådet ₆

Vände mig till kommunen ₇

Vände mig till Skolverket ₈

Vände mig till politiker eller politiskt parti ₉

Vände mig till min familj eller släkt ₁₀

Vände mig till mina kamrater ₁₁

Vände mig till massmedia, t.ex. tidning,
radio, TV ₁₂

Annat. Ange vad: ₁₃

.....
.....

7 Vad handlade ditt försök att påverka om?

Gå till fråga 9!

8 Om du inte har gjort något för att förbättra din skola – varför?

*(Kryssa bara i en ruta. Om du tycker att flera svar stämmer in på hur du tänker, kryssa bara för den **viktigaste** anledningen!)*

Allt fungerar bra så det behövs inte ₁

Det tjänar ingenting till – det går inte att påverka ändå ₂

Jag vet inte hur det skulle gå till ₃

Jag har inte haft den tid och ork som skulle behövas ₄

Det känns obehagligt att kritisera lärarna eller skolan ₅

Det finns andra som är mer intresserade och kunniga ₆

Nu kommer några frågor om ditt och dina klasskamraters inflytande **vid ett särskilt tillfälle**:

Tänk tillbaka på den senaste gången ni **började** på ett nytt område i ämnet samhällskunskap! Om du inte läser samhällskunskap som ett eget ämne, utan som en del av SO, så tänk på SO istället!

9 Fick ni elever då...

	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>
a) påverka undervisningen och arbetet i klassrummet?	☐ ₁	☐ ₂
b) påverka hur era kunskaper skulle redovisas, t.ex. om ni skulle ha prov eller muntlig redovisning?	☐ ₁	☐ ₂
c) påverka hur länge ni skulle arbeta med området?	☐ ₁	☐ ₂
d) påverka vilka läromedel ni skulle använda?	☐ ₁	☐ ₂

Tänk på den senaste gången ni **avslutade** ett område i ämnet samhällskunskap eller SO.

10 Fick ni elever då...

	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>
a) utvärdera undervisningen, t.ex. säga vad ni tyckte fungerade bra och dåligt?	☐ ₁	☐ ₂

Eventuell kommentar:

.....
.....
.....

DU OCH DIN LÄRARE

Nu kommer några frågor om *din lärare i samhällskunskap*. Om du inte läser samhällskunskap som ett eget ämne, utan som en del av SO, så tänk på den lärare som har SO. Om du har flera lärare i samhällskunskap/SO, så tänk på den lärare du har mest!

11 Vad tycker du om den lärare du har i samhällskunskap eller SO?

(Kryssa bara i en ruta på varje rad.)

	<i>Stämmer mycket bra</i>	<i>Stämmer ganska bra</i>	<i>Stämmer ganska dåligt</i>	<i>Stämmer mycket dåligt</i>
a) Läraren undervisar bra	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
b) Läraren har förmåga att engagera mig och skapa intresse	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
c) Läraren tror på mig och min förmåga att lära mig	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
d) Läraren behandlar pojkar och flickor lika	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
e) Läraren har höga förväntningar på oss elever	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
f) Läraren är bra på att förklara när jag inte förstår	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
g) Läraren är bra på att knyta undervisningen till samhället och livet utanför skolan	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
h) Läraren är bra på att skapa lugn och arbetsro	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄

12 Hur väl känner din lärare i samhällskunskap/SO ...

(Kryssa bara i en ruta på varje rad.)

(Om du inte vet vad din lärare känner till – svara vad du tror!)

	Mycket väl	Ganska väl	Inte så väl	Inte alls
a) dig som person?	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
b) till dina kunskaper?	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
c) till hur du har det hemma i familjen?	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
d) till din situation bland skolkamraterna?	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄

13 Din lärare i samhällskunskap/SO är förstås först och främst en lärare för dig. Men om du skulle *likna* honom eller henne vid något annat – vad stämmer bäst in?

Min lärare är som en...

Kryssa för de två liknelser som stämmer bäst in!

ämneskunnig professor	☐ ₁
schysst kompis	☐ ₂
omhändertagande förälder	☐ ₃
regelföljande byråkrat	☐ ₄
”bestämmig” boss	☐ ₅
peppande <i>coach</i> (tränare)	☐ ₆

Eventuell kommentar:

.....
.....

14 Hur länge har du haft din nuvarande lärare i samhällskunskap/SO?

(Kryssa bara i en ruta.)

Mindre än en termin

_1

Mer än en termin

_2

VAD DU KAN

15 Hur bra tycker du själv att du kan följande?

(Kryssa bara i en ruta på varje rad.)

	<i>Mycket bra</i>	<i>Bra</i>	<i>Sådär</i>	<i>Inte bra alls</i>
a) Själv ta reda på information från olika källor	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
b) Välja ut information och diskutera vad som är viktigt	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
c) Redovisa information som du själv har tagit reda på och jobbat med	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
d) Föra fram vad du tycker och tänker, t.ex. i en diskussion	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
e) Sätta dig in i vad andra tycker och tänker	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
f) Ifrågasätta vad du hör och läser	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
g) Göra välgrundade ställningstaganden	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
h) Leda ett möte (t.ex. ett klassråd)	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
i) Fatta ett demokratiskt beslut på ett möte (t.ex. på ett klassråd)	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
j) Hantera konflikter (t.ex. bråk i klassen)	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄

VAD NI GÖR I SAMHÄLLSKUNSKAP/SO

16 Om du ser tillbaka på undervisningen i samhällskunskap eller SO sedan du började årskurs 7 – hur mycket har den handlat om följande?

(Kryssa bara i en ruta på varje rad.)

	<i>Mycket</i>	<i>Ganska mycket</i>	<i>Ganska lite</i>	<i>Inte alls</i>
a) Kommunerna	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
b) Sverige	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
c) Europa	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
d) Världen	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
e) Politiska institutioner, t.ex. domstolar, riksdagen och FN	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
f) Föreningar och andra som verkar i samhället, t.ex. partier, fackföreningar, företag, massmedia	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
g) Medborgares rättigheter och skyldigheter, t.ex. rösta i val och följa lagen	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
h) Värden och ideal, t.ex. mänskliga rättigheter, jämlikhet och respekt	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
i) Miljöfrågor	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
j) Internationella förhållanden som t.ex. krig och handel över gränser	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
k) Hur samhället förändras och varför, t.ex. demokratisering, reformer och revolutioner	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄

fråga 16 fortsättning

Hur mycket av arbetet i samhällskunskap/SO har handlat om följande?

(Kryssa bara i en ruta på varje rad.)

	Mycket	Ganska mycket	Ganska lite	Inte alls
l) Lära in faktakunskaper	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
m) Analysera, dra slutsatser, ta ställning och diskutera	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄

17 Tänk tillbaka på den undervisning i samhällskunskap eller SO som du haft sedan årskurs 7. Hur ofta har du arbetat på de sätt som anges här?

(Kryssa bara i en ruta på varje rad.)

	Varje/de flesta lektioner	Ibland	Sällan	Aldrig/mycket sällan
a) Eleverna sitter och lyssnar, läraren pratar	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
b) Läraren pratar och ställer frågor, enskilda elever svarar	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
c) Läraren och eleverna diskuterar tillsammans	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
d) Eleverna arbetar i grupper	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
e) Eleverna arbetar var för sig	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
f) Eleverna genomför större arbeten eller projekt	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
g) Eleverna pratar och ställer frågor, läraren svarar	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄

I SAMHÄLLET

- 18** Det finns olika åsikter om hur det politiska systemet fungerar i Sverige. **Hur mycket håller du med eller inte med om nedanstående påståenden?**

(Kryssa bara i en ruta på varje rad.)

	<i>Håller absolut med</i>	<i>Håller med</i>	<i>Håller inte med</i>	<i>Håller absolut inte med</i>
a) De styrande tar stor hänsyn till vad folk i allmänhet tycker om nya lagar	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
b) De styrande gör sitt bästa för att ta reda på vad vanliga människor vill	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
c) De styrande bryr sig väldigt lite om vad vanliga människor tycker	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
d) Politikerna glömmet snabbt bort behoven hos de som valde dem	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
e) De politiska partierna är bara intresserade av folks röster men inte av deras åsikter	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
f) Det finns många lagliga sätt för medborgarna att påverka vad regeringen gör	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄

19 Hur mycket kan du lita på människor i din omgivning?

(Kryssa bara i en ruta på varje rad.)

	<i>Helt och hållet</i>	<i>Ganska mycket</i>	<i>Inte så mycket</i>	<i>Inte alls</i>
a) Dina kompisar	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
b) Andra människor i din ålder	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
c) Dina grannar	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
d) Din familj	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄
e) Lärarna på din skola	☐ ₁	☐ ₂	☐ ₃	☐ ₄

20 Får någon av följande saker dig att känna dig annorlunda än andra unga människor i Sverige?

(Kryssa bara i en ruta på varje rad.)

	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>
a) Din klädstil	☐ ₁	☐ ₂
b) Den typ av musik som du tycker om	☐ ₁	☐ ₂
c) Din familjs inkomst	☐ ₁	☐ ₂
d) Din nationalitet	☐ ₁	☐ ₂
e) Det språk som du talar	☐ ₁	☐ ₂
f) Din religiösa tro	☐ ₁	☐ ₂
g) Din etniska bakgrund	☐ ₁	☐ ₂
h) Dina intressen	☐ ₁	☐ ₂
i) Ditt utseende	☐ ₁	☐ ₂
j) Annat	☐ ₁	☐ ₂